

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga. Vytauto Didžiojo a. 1, 39143 Pasvalys,
tel. (8 451) 54 034, faks. (8 451) 54 130, el. p. kontrolė@pasvalys.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620240.

Pasvalio rajono savivaldybės tarybai

Pasvalio rajono savivaldybės
Administracijos direktoriui

AUDITO IŠVADA

DĖL PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2015 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO, KONSOLIDUOTŲJŲ BIUDŽETO VYKDYMO IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ BEI LĖŠŲ IR TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO

2016 m. liepos 14 d. Nr. AI-9
Pasvalys

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos, Biudžeto sandaros, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymais atlikome 2015 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo, Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo auditą.

2015 metų Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų apskaitos duomenų ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pagrindu. 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas konsoliduojant Savivaldybės konsoliduojamų viešojo sektoriaus subjektų finansines ataskaitas.

Vadovybės atsakomybė

Pasvalio rajono savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir pateikimą pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, bei už Savivaldybės biudžeto asignavimų ir Savivaldybės turto administravimą, Savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą ir Savivaldybės ūkinę bei finansinę veiklą.

Biudžeto asignavimų valdytojai atsako už jiems perduotų Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyviai

vidaus kontrolę; programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą; atsiskaitymus su darbuotojais, mokesčių administravimo įstaigomis, visų rūšių energijos ir kitų darbų, paslaugų bei prekių tiekėjais, išskyrus atvejus, kai laiku neapmokamos mokėjimo paraiškos, pateiktos Savivaldybės administracijai asignavimams gauti; buhalterinės apskaitos organizavimą, ataskaitų rinkinių ir kitų ataskaitų pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą ir kitų teisės aktų reikalavimus teisingą parengimą ir pateikimą laiku.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktais auditais, pareikšti nuomonę dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2015 metų biudžeto vykdymo, konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, bei dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams ir iki liepos 15 dienos pateikti Savivaldybės tarybai audito išvadą ir ataskaitą.

Auditus atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotosiose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybės biudžetas vykdytas, lėšos ir turtas naudoti, valdyti ir jais disponuota laikantis teisės aktų.

Audito metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme 2015 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių parengimo ir pateikimo, 2015 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimus. Manome, kad surinkti audito įrodymai suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei pareikšti.

Besąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, Pasvalio rajono savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės 2015 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pagrindas

1. Į Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sukonsoliduotose žemesniojo lygio viešojo sektoriaus subjektų ataskaitose nustatėme neištaisytų duomenų iškraipymų, įskaitant sumas, kurių teisingumo negalime patvirtinti. Nustatyti duomenų iškraipymai turi įtakos beveik visiems Savivaldybės konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos straipsniams (žr. audito ataskaitos 4-8 pastebėjimai, 2.3.1. – 2.3.5. punktai).

2. Buhalterinės apskaitos tvarkymas ne buhalterinės apskaitos programa ir apskaitos tvarkymas ir duomenų pateikimas skirtingų skyrių apskaitos registruose didina klaidų ir neteisingų duomenų finansinių ataskaitų rinkiniuose pateikimo riziką, o konsoliduojamų subjektų apskaitos

politikų nevienodumas apsunkina finansinių ataskaitų rinkinių supratimą jas analizuojant atskirai, dėl to neužtikrinami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme įtvirtinti atsargumo ir/ar palyginamumo principai (žr. audito ataskaitos 1-3 pastebėjimus).

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą visų viešojo sektoriaus subjektų, kurių finansinės ataskaitos konsoliduotos į vieną ataskaitų rinkinį, 2015 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2015 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo pagrindas

1. Savivaldybėje 2015 metais strateginio planavimo procesas Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka nevyko: nenustatyti prioritetai 2015 metams; nepatvirtintas Savivaldybės 2015-2017 metų strateginis veiklos planas ir programos; neužtikrinta Savivaldybės strateginių planų įgyvendinimo stebėseną; neparengtos ir nepateiktos Savivaldybės tarybai išklausti bei patvirtinti strateginių planų įgyvendinimo metinės ataskaitos (žr. audito ataskaitos 9 pastebėjimas).

2. Savivaldybės biudžetinės įstaigos 2015 metais nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 55.7 punktu, nes gautas pajamas iš kitų biudžetinių įstaigų už teikiamas paslaugas pervedė į Savivaldybės biudžetą. 2015 metų Savivaldybės biudžeto pajamos ir asignavimai nepagrįstai padidinti 131,4 tūkst. Eur (žr. audito ataskaitos 11 pastebėjimas).

3. Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai, skaičiuodami darbuotojų darbo užmokesčio poreikį 2015 metams nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokesčių iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodika. Asignavimai darbo užmokesčiui planuojami ir skiriami maksimaliam patvirtintam pareigybių (etatų) skaičiui, neįvertinant neužimtų etatų pagrįstumo, priemokos už neužimtų etatų funkcijų vykdymą skiriamos metai iš metų, nesiekiant jų užimti įdarbinant darbuotojus. (žr. audito ataskaitos 12-13 pastebėjimai).

4. Savivaldybės administracija, Grūžių vaikų globos namai, Pasvalio sporto mokykla, Pasvalio lopšelis-darželis „Eglutė“ paskyrė priedus už aukštą kvalifikaciją ir priemokas už papildomus darbus darbuotojams 2015 m. sausio mėn. pradžioje, dar nepatvirtinus Savivaldybės biudžeto, t.y. dar nežinodami, kiek įstaigoms Savivaldybės taryba skirs asignavimų darbo užmokesčiui. Audito metu nustatyta, kad Savivaldybės administracijoje skiriant priemokas valstybės tarnautojams nesilaikoma Valstybės tarnybos įstatymo nuostatų, reglamentuojančių priemokų skyrimą: įsakymuose nurodomas neteisingas priemokos teisinis pagrindas, neatsižvelgiama įstatymo nustatytą maksimalią vienerių

metų priemokų mokėjimo trukmę. Vienam valstybės tarnautojui priemoka skirta už jo pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų vykdymą, neteisėtai išmokėta 890,58 Eur priemoka ir priskaičiuota 276,08 Eur VSD įmokų. Biudžetui padaryta 1.166,66 Eur žala (žr. audito ataskaitos 14-15 pastebėjimus).

5. Asignavimų valdytojai, naudodami Savivaldybės biudžeto asignavimus ir prisiimdami įsipareigojimus, neužtikrino biudžetinės drausmės ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1, 7 punktuose nustatytos asignavimų valdytojai pareigos – biudžeto asignavimus naudoti teisėtai, ekonomiškai ir efektyviai ir rezultatyviai savo vadovaujamos įstaigos programoms vykdyti (žr. audito ataskaitos 19 pastebėjimas).

6. Savivaldybės administracija ir seniūnijos (išskyrus Saločių, Vaškų ir Namišių seniūnijas) vietinių rinkliavų buhalterinės apskaitos 2015 metais netvarkė, jų pateikti duomenys apie 2015 metais išduotus leidimus ir gautas vietines rinkliavas už juos skiriasi nuo įplaukusių į Savivaldybės išdo sąskaitą (žr. audito ataskaitos 10 pastebėjimas).

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo teisėtumo

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, 2015 m. Savivaldybės biudžetas visais reikšmingais atžvilgiais vykdytas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimą.

Sąlyginės nuomonės dėl Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pagrindas

1. Savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintos Savivaldybės turto panaudos sutarties formos 6 ir 12.3 punktai neatitinka Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio 5 dalies nuostatų (žr. audito ataskaitos 16 pastebėjimas).

2. Nustatyta, kad įstaiga turtą naudojo nesudariusi panaudos sutarties. Įstaigos neužtikrino Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje nustatytų visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo, viešosios teisės principų laikymosi, nes prieš sudarydamos panaudos sutartis nepareikalavo iš panaudos gavėjų pateikti rašytinį įsipareigojimą panaudoti savo lėšas perduoto nekilnojamojo daikto einamajam ir statinio kapitaliniam remontui, kito ilgalaikio materialiojo turto remontui atlikti; subjektams leido naudotis savivaldybės turtu neteisėtai, neatlygintinai ir gauti naudą, o Savivaldybė negavo pajamų už turto nuomą, nekontroliavo, kaip laikomasi sutartinių įsipareigojimų, neužtikrino turto apsaugos. Dalis apskaityto registruotino nekilnojamojo turto neįregistruota viešuosiuose registruose, kaip reikalauja teisės aktai. Nepakankamai sparčiai Savivaldybėje vyksta naudojamos valstybinės žemės sklypų, kapinių ir kitų registruotinių daiktinių teisių įforminimas (žr. audito ataskaitos 17 pastebėjimas).

3. Savivaldybėje turto inventorizacijos atliekamos formaliai, nesivadovaujant Inventorizacijos taisyklėmis. Iki šiol neišspręstas klausimas dėl Savivaldybės funkcijoms atlikti nereikalingo ar

nenaudojamo (negalimo naudoti) Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo ir kito turto tolimesnio panaudojimo, nurašymo ar realizavimo ir taip nesivadovaujama Valstybės ir savivaldybių turto valdymo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje įtvirtintais visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo principais. Ne visose įstaigose atliekama įsipareigojimų inventorizacija (žr. audito ataskaitos 18 pastebėjimas).

4. Nors Savivaldybė ėmėsi priemonių, bet kol kas Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimo efektyvumas ir skaidrumas neužtikrinamas, dėl to, kad Savivaldybė neturi išsamios ir patikimos informacijos apie Savivaldybei nuosavybės teise priklausančius kelius, jų būklę ir pokyčius, vangiai vyksta šių kelių inventorizacija ir teisinis registravimas, nesukurta vietinės reikšmės kelių būklės stebėsenos (monitoringo) sistema, nenustatomas ir neanalizuojamas realus šių kelių ir gatvių priežiūros ir plėtros finansavimas bei lėšų poreikis (žr. audito ataskaitos 20 pastebėjimas)

5. Pasvalio Petro Vileišio gimnazija sudarė finansinės nuomos sutartį su AB TEO LT, tuo pažeisdama Biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 4 dalies nuostatas. (žr. audito ataskaitos 21 pastebėjimas).

6. Audituose įstaigose nustatėme įstaigų veiklos, mokesčio už neformalųjį švietimą, maistpinigių skyrimo reglamentavimo trūkumų, darbo laiko trukmės, atsargų apskaitos, jų nurašymo pažeidimų. Ne visos įstaigos užtikrino išlaidų transportui skaidrumą, prekių ir paslaugų pirkimo viešumą (žr. audito ataskaitos 22 pastebėjimas).

Sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupė visais reikšmingais atžvilgiais 2015 metais Savivaldybės turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Audito išvadą pateikiame kartu su audito ataskaita, kuri yra neatsiejama šios išvados dalis.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

Kontrolės ir audito tarnybos vyriausioji specialistė

Ilma Paliukėnaitė